

## FİİLİMSİ

## FİİLİMSİ

**İSİM-FİİL****(ma-(y)ış-mak)**

Fiillere getirilen “-ma / -me, -mak / -mek, -ış / -iş / -uş , -üş” ekleriyle yapılır.

- Onunla tanışmayı çok istiyorum.

**NOT:** “-me,-ma” eki olumsuzluk bildirmemelidir.

- Buraya sakın gelme, diye uyardı.(isim-fiil değil)
- Onunla gelmeye çalışırım.(isim fiil)

**NOT:** İsim fiil ekleri kalıcı isimler oluşturabilir.

- Duvara çivi çakmak yasaktır. (isim-fiil)
- Yanımıza çakmak almamışız.(Kalıcı isim)

**SIFAT-FİİL****(an-ası-mez-ar-dik-ecek-miş)**

Fiillere getirilen “-an (-en), -ası (-esi), -maz (-mez), -ar (-er / -ır / -ir / -r), -dik (-dik / -duk / -dük), -acak (-ecek), -miş (-miş / -muş / -müş)” ekleriyle yapılır.

**NOT:** Çoğu zaman sıfat görevinde kullanılırlar.

- Koşan çocukları uyardı.(sıfat görevinde)
- Koşanları uyardı. (adlaşmış sıfat görevinde)

**NOT:** “-mez, -ar, -dik, -ecek, -miş” ekleri kip eki olarak kullanılmamalıdır.

- Sararmış yaprakları topladı. (sıfat-fiil)
- Yapraklar sararmış. (kip eki, fiil)

**ZARF-FİİL** **(kenyalı asiye ince ipi araklamadan gittiğinde oldukça gençti)**

Fiil kök ya da gövdelerinin üzerine gelerek cümlede zarf görevi ile kullanılan fiilimsilere zarf-fiil denir. Zarf-fiiller cümleye genellikle zaman ya da durum anlamı katarlar.

- Giderken yanıma uğra. (zaman anlamı)
- Koşa koşa eve gitti. (durum anlamı)



## ETKİNLİK -1

Aşağıdaki cümlelerde geçen fiilimsileri bulup çeşidini örnekteki gibi işaretleyiniz.

CÜMLELER	Fiilimsi	Fiilimsi Çeşitleri		
		İSİM-FİİL	SIFAT-FİİL	ZARF-FİİL
Doğruluk her türlü şart altında meyve veren bir ağaçtır.	veren		✓	
Ön yargılar, insanları birbirinden uzak tutmak için yapılmıştır.				
El, elin eşeğini türkü çağırarak arar.				
Milletleri kurtaranlar yalnız ve ancak öğretmenlerdir.				
Kendi acımız bize başkalarınınkini bölüşmeyi öğretir.				
Gözlerimiz açık şekilde hapsiz olmak imkânsızdır.				
Fillerin korktuğu hayvanların başında fareler gelir.				
Tatlı dil her kapıyı açan sihirli bir anahtardır.				
Hiç kimse geriye gidip yeni bir başlangıç yapamaz.				
Susan bir bilginin cahilden hiçbir farkı yoktur.				
İnsan acı çekmeden olgunlaşamaz.				
Bir insanın tek başına mutlu olması düşünülemez.				
Geleceği satın alabilecek tek şey bugündür.				
Düşüncelerinizi değiştirerek hayatınızı değiştirebilirsiniz.				
Peşinden gidecek cesaretiniz varsa bütün hayalleriniz gerçekleşebilir.				
Yurdu savunmanın en ucuz yolu eğitimidir.				
Hedefinize yaklaştıkça zorluklarınız artacaktır.				



## ETKİNLİK -2

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin türünü işaretleyiniz.

CÜMLE	FİİLİMSİ	ÇEKİMLİ FİİL	KALICI İSİM
Sana söylediklerimi kimseye <u>anlatma</u> sakın.			
<u>Kazma</u> tutmak kalem tutmaya hiç benzemez.			
<u>Konuşmasını</u> bitirince salonda bir sessizlik oldu.			
Neşe içinde <u>gülüşüyor</u> çocuklar.			
<u>Kaybetmeyi</u> ahlâsız bir kazanca tercih et.			
Başvuru belgenizi <u>danışmadan</u> alabilirsiniz.			
Gözüme bir daha <u>gözükme</u> , diyerek kapıyı kapattı.			
<u>Dolmuş</u> , durakta bekleyenleri almadan hareket etti.			

## ETKİNLİK -3

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin türünü işaretleyiniz.

CÜMLE	SIFAT-FİİL	ÇEKİMLİ FİİL
Tatilde <u>gezmedik</u> yer bırakmamışlar.		
Sizi <u>tanıyamadık</u> , kusura bakmayın.		
<u>Görünmez</u> kaza diye buna derler işte.		
Bizde bıraktığı izler <u>silinmez</u> onun.		
<u>Ölmüş</u> eşek kurttan korkmaz.		
Öğretmenin anlattıklarının hepsini <u>yazmış</u> defterine.		
Derdini <u>dinleyecek</u> kimse bulamamış.		
Derslerine düzenli <u>çalışacak</u> bundan sonra.		



## ETKİNLİK -4

Aşağıdaki cümlelerde geçen sıfat-fiilleri bulup görevini işaretleyiniz.

CÜMLELER	SIFAT-FİİL	SIFAT	ADLAŞMIŞ SIFAT
Meyve veren ağacı taşlarlar.			
Tartışmasını bilmeyenler kavga ederler.			
Kaybedecek bir dakikamız bile yoktu.			
Soruyu doğru cevaplayanları ödüllendirdi.			
Yolda kalmış insanlara yardım ederdi.			
İnsan beynine biçim veren eğitimidir.			
Bana bir harf öğretenin kırk yıl kölesi olurum.			
İyi dostu olanın aynaya ihtiyacı yoktur.			

## ETKİNLİK -5

Aşağıdaki cümlelerde geçen zarf-fiilleri bulup cümleye kattıkları anlamları işaretleyiniz.

CÜMLE	ZARF-FİİL	DURUM	ZAMAN
Yağmur yağınca ortalığı toprak kokusu kapladı.			
Yol boyunca konuşa konuşa gittiler.			
Konuyu yazarak daha iyi öğreniyordu.			
Çocukların peşinde koşarken vaktin nasıl geçtiğini anlamadı.			
Bana sormadan hiçbir yere gitmezdi.			
Gözlerini kapatıp hayallere dalmıştı.			
Bu konuyu aramızda konuşarak halledebiliriz.			
Hava kararınca herkes evine gitti.			

